

ด่วนที่สุด
ที่ กค 0406.5/ 7495

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม 6 กทม. 10400

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
วันที่ 3059	เวลา 8 54
ที่ 6 พ.ค. 2551	

30 เมษายน 2551

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่...) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ
กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่...) พ.ศ. (บำเหน็จค้ำประกัน)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ
กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล
จำนวน 70 ชุด
2. คำชี้แจงความจำเป็นในการแก้ไขพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494
และพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 จำนวน 70 ชุด

1. เรื่องเดิม

กระทรวงการคลัง ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (บำเหน็จค้ำประกัน) เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาและคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการ ซึ่งในขณะที่ยังร่างพระราชบัญญัติ ทั้ง 2 ฉบับดังกล่าว อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประสงค์ขอถอนร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับ ออกจากการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อกลับมาปรับปรุงใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2550 อนุมัติให้ ถอนร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับ ออกจากการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามที่ กระทรวงการคลังเสนอ

2. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่ปัจจุบันสถานะเศรษฐกิจของประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปจนส่งผลกระทบต่อภาระครองชีพ ของผู้รับบำนาญ แม้ว่ารัฐบาลจะดำเนินการให้ความช่วยเหลือปัญหาด้านค่าครองชีพแก่ผู้รับบำนาญ โดยแก้ไขกฎหมายให้ผู้รับบำนาญสามารถขอรับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้วก็ตาม แต่การดำเนินการดังกล่าว สามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน ยังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากซึ่งได้รับบำนาญรายเดือน ในอัตราที่ต่ำทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพได้อย่างเหมาะสมกับสภาวะการณ์เศรษฐกิจ ในปัจจุบัน เห็นสมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิบำเหน็จตกทอดส่วนที่เหลืออยู่ไปเป็น หลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงินจากสถาบันการเงินได้

3. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สมควรดำเนินการโดยด่วนที่สุดเพื่อช่วยเหลือผู้รับบำนาญในการดำรงชีพ

4.สาระสำคัญของเรื่องหรือข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ในการกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิบำเหน็จตกทอดส่วนที่เหลืออยู่ไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงินจากสถาบันการเงิน สามารถกระทำได้ด้วยการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 โดยสาระสำคัญที่ปรับปรุงแก้ไขสรุปได้ดังนี้

4.1 ให้ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพอาจนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ แต่หากผู้รับบำนาญขอรับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว ให้หักบำเหน็จดำรงชีพออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดก่อน

4.2 หากผู้รับบำนาญซึ่งนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ถึงแก่ความตายหรือผิดสัญญากู้เงินจนต้องบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินที่ผู้นั้นได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินเท่ากับจำนวนที่ถูกบังคับแต่ไม่เกินจำนวนที่นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน โดยให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินจากงบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับการเบิกจ่ายบำเหน็จตกทอด

4.3 เมื่อกระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินไปแล้ว ให้กระทรวงการคลังหักเงินจำนวนนั้นออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน หากกระทรวงการคลังไม่อาจหักเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดได้ ให้กระทรวงการคลังเรียกเงินคืนจากผู้รับบำนาญหรือกองมรดก แล้วแต่กรณี

4.4 กรณีผู้รับบำนาญได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินแล้ว หากภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยใช้สิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง เมื่อออกจากราชการครั้งหลังและเลือกรับบำเหน็จ

(1) ให้จ่ายบำเหน็จตามสิทธิที่จะได้รับแต่ต้องไม่เกินจำนวนที่เหลือจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน โดยกระทรวงการคลังจะกั้นเงินบำเหน็จดังกล่าวไว้ เมื่อสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มีการบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังคืนเงินบำเหน็จที่กั้นไว้

(2) หากผู้รับบำเหน็จถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลง ถ้ามีการบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายจากเงินบำเหน็จที่กั้นไว้ ถ้ามีเงินเหลือให้จ่ายคืนแก่ผู้รับบำเหน็จหรือทายาท แล้วแต่กรณี

4.5 กรณีผู้รับบำนาญได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน

(1) หากสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มีการบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเต็มตามจำนวนที่มีสิทธิ

(2) หากผู้รับบำนาญถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยมีการบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอด

เท่ากับจำนวนที่เหลือหลังจากที่กระทรวงการคลังได้หักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอด แต่หากผู้รับบำนาญหมดสิทธิรับบำนาญ ทายาทไม่มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอด

5. ประเด็นของปัญหาที่ต้องการให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

พิจารณาให้ผู้รับบำนาญปกติและผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินตามที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ โดยการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ รวม 2 ฉบับ

6. ความเห็นชอบหรือการอนุมัติของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับนี้ ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2550 และได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2550 รับทราบสรุปผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งให้เสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับดังกล่าว ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา

7. ผลสรุปรายงานการวิเคราะห์หรือการศึกษา

โดยที่ในขณะที่ร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (นายฉลองภพ สุลังกรกาญจน์) ได้ขอถอนร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับออกจากการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อนำกลับมาปรับปรุงใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น กรมบัญชีกลาง จึงได้ดำเนินการศึกษาหาวิธีเพื่อให้ผู้รับบำนาญได้รับความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม โดยจัดทำโครงการศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงิน โดยให้สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งผลการศึกษารูปได้ว่า ผู้รับบำนาญร้อยละ 62.8 มีความสนใจต้องการนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงิน โดยร้อยละ 56.9 ต้องการกู้เงินเพื่อซื้อ/ซ่อม/สร้างที่อยู่อาศัย ร้อยละ 46.1 ต้องการนำไปลงทุน และร้อยละ 39.4 ต้องการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และมีข้อเสนอแนะว่า ต้องการให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ดำเนินโครงการในการให้กู้เงินเองและคิดอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ สำหรับผู้ที่ไม่ต้องการกู้เงินเนื่องจากมีภาระหนี้สินอยู่เดิมจึงไม่ต้องการมีภาระเพิ่มแต่ต้องการให้เปลี่ยนแปลงอัตราเงินบำนาญเพิ่มสูงขึ้นให้เพียงพอต่อการครองชีพหรือเพิ่มวงเงินในเรื่องบำเหน็จดำรงชีพให้สูงขึ้น เนื่องจากได้รับสวัสดิการเกี่ยวกับการช่วยเหลือค่าทำศพหรือสวัสดิการฌาปนกิจสงเคราะห์อยู่แล้ว จึงต้องการใช้เงินในระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่มากกว่า

จากผลการศึกษาดังกล่าวพบว่า ผู้รับบำนาญมีความประสงค์ที่จะนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงินเพื่อใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและนำไปลงทุน ซึ่งจะทำให้สามารถช่วยเหลือการครองชีพของผู้รับบำนาญได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับเดิมที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว โดยกระทรวงการคลังจะนำผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องมากำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเงื่อนไขในการกู้เงินระยะเวลาและวิธีการชำระเงินกู้และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้อง ในรูปของกฎหมายลำดับรองภายหลังที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้ว

8. ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการและที่มาแห่งเงินค่าใช้จ่าย

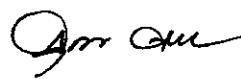
โดยที่การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในเรื่องการนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดมาค้าประกัน การกู้เงินจากสถาบันการเงิน เป็นการกำหนดเพื่อให้สถาบันการเงินมั่นใจในการปล่อยเงินกู้ โดยอาจกำหนดให้ต้องมีการหักบำนาญรายเดือนเพื่อชำระหนี้ให้แก่สถาบันการเงิน โดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ มีการผ่อนชำระในระยะยาว ซึ่งจะทำให้ไม่กระทบต่อเงินบำนาญที่ผู้รับบำนาญได้รับเป็นรายเดือน ทำให้โอกาสที่ผู้รับบำนาญจะผิดสัญญามีน้อย กรณีผู้รับบำนาญผิดสัญญาเท่านั้นถึงจะต้องนำเงินบำเหน็จตกทอดมาชำระหนี้ให้แก่สถาบันการเงิน อย่างไรก็ตาม เงินจำนวนดังกล่าวก็คือเงินบำเหน็จตกทอดส่วนที่เหลือจากการถูกเบิกไปเป็นบำเหน็จดำรงชีพ ซึ่งเป็นเงินงบประมาณรายการงบกลางที่ต้องจ่ายบำเหน็จตกทอดอยู่แล้ว โดยหลักจึงมิได้มีผลกระทบต่อบริษัทประมาณรายจ่ายแต่อย่างใด เป็นแต่เพียงการนำเงินงบประมาณบางส่วนมาจ่ายให้เร็วขึ้นเท่านั้น ซึ่งเป็นการจ่ายตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น หากในปีงบประมาณใด มีการบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ภายในวงเงินงบกลางของปีงบประมาณนั้น ก็ไม่ต้องขออนุมัติงบประมาณเพิ่มเติมแต่ประการใด เว้นแต่เฉพาะในปีงบประมาณที่วงเงินงบกลางในปีนั้นไม่เพียงพอกับจำนวนที่ถูกบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน จึงจะต้องขออนุมัติงบกลางเพื่อการดังกล่าวเพิ่มเติม

9. เรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ

เห็นชอบการแก้ไขพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 ตามร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ สืบวงศ์ลี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักกฎหมาย

กลุ่มกฎหมายและระเบียบด้านเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จบำนาญ

โทร. 0-2273-9607